

Dosarul nr. 3r-114/24
2-22006735-01-3r-23042024

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani) V. Dodon
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici

DECIZIE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de avocatul Viorel Gortolomei în numele și interesele Verei Cerescu și lui Aurel Cerescu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Vladimir împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi a lui Filip Cerescu), terț - Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, privind constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, constatarea nulității actului administrativ și radierea dreptului de proprietate,

împotriva încheierii din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 ianuarie 2022, Roșca Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi a lui Filip Cerescu), terț - Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, privind constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, constatarea nulității actului administrativ și radierea dreptului de proprietate.

Prin hotărârea din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a constatat nulitatea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu nr. cadastral 5511201143, cu suprafața totală de 0,2314 ha, eliberat pe numele lui Filip Cerescu, în baza deciziei Consiliului comunei Băcioi nr. 2/18 din 31 martie 2005.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Vladimir Roșca împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Verei Cerescu și Aurel Cerescu, privind constatarea nulității deciziei Consiliului comunei Băcioi nr. 2/18 din 31 martie 2005, prin care lui Cerescu Filip Eremei i-a fost repartizat un lot de teren cu suprafața de 0,2314 ha.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Vladimir Roșca împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Verei Cerescu și lui Aurel

Cerescu privind radierea din registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrat în baza titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 5511201143, cu suprafața totală de 0,2314 ha, eliberat pe numele lui Filip Cerescu, în baza deciziei Consiliului comunei Băcioi nr. 2/18 din 31 martie 2005.

La 04 iulie 2023, avocatul Gortolomei Viorel, în interesele apelanților Vera Cerescu și Aurel Cerescu, a depus cereri de apel nemotivate, prin care a solicitat casarea hotărârii și remiterea cauzei la o nouă rejudecare sau casarea acesteia și emiterea unei decizii noi prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-au declarat inadmisibile cererile de apel depuse de avocatul Gortolomei Viorel, în interesele apelanților Vera Cerescu și Aurel Cerescu, împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 05 aprilie 2024, avocatul Gortolomei Viorel, în interesele recurenților Vera Cerescu și Aurel Cerescu, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii recurate și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, reprezentantul recurenților a invocat că încheierea contestată este nefondată și ilegală.

În context, a susținut că la data de 07 iunie 2023, prima instanță în persoana judecătorului Viorica Dodon, a examinat și a pronunțat hotărâri pe două cauze diferite, atribuindu-le același nr. de dosar, fără însă a motiva hotărârea nr.3-137/2022, 12-2-7060-30082015. Astfel, până în momentul de față nici pe portalul instanțelor de judecată nu este publicată hotărârea nr.3-137/2022, 12-2-7060-30082015 din 07 iunie 2023 (de fapt pronunțată la 07 iunie 2023) emisă de Judecătoria Chișinău sediu, sediul Râșcani - judecător Viorica Dodon, la acțiunea înaintată de Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesori în drepturi ai reclamantului Cerescu Filip) împotriva Consiliului comunal Băcioi, Primăriei com. Băcioi, Roșca Vladimir, terți IP „Agenția Servicii Publice” și Roșca Andrei, privind anularea actului administrativ, anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și declararea nulității contractului de încetare a proprietății, obligarea de a nu crea obstacole.

Reprezentantul recurenților, avocatul Gortolomei Viorel, a menționat că instanța de apel prin încheierea din 19 martie 2024 face referire la două apeluri depuse, dar descrie doar o singură hotărâre, pe una omițând-o.

Până la moment, avocatul nu a recepționat nici o hotărâre de judecată prin poștă sau poșta electronică, or în acest sens nu se face referire în încheierea contestată.

Curtea de Apel nu putea să examineze două apeluri diferite într-o singură cauză, din motivul că au fost examinate separat în prima instanță.

Potrivit art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Potrivit art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, instanța de recurs constată că, copia încheierii recurate a fost notificată avocatului Gortolomei Viorel, prin intermediul poștei electronice, la 22 martie 2024 (f.d.114 verso).

Totodată, potrivit avizelor de recepție anexate la dosar (f.d.115, 117), recurenții Vera Cerescu și Aurel Cerescu au recepționat încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău la 28 martie 2024.

Astfel, instanța de recurs constată că recursul depus la 05 aprilie 2024 a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Curtea Supremă de Justiție a notificat intimaților copia recursului declarat, însă referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Examinând recursul depus, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În același timp, potrivit art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Cu referire la normele legale enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că la 07 iunie 2023 a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Vladimir împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi a lui Filip Cerescu), terț - IP „Agenția Servicii Publice”, privind constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, constatarea nulității actului administrativ și radierea dreptului de proprietate.

Instanța de recurs menționează că deși în hotărârea menționată este indicată data pronunțării 07 iulie 2023, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d.36) și Portalului Național al Instanțelor de Judecată, aceasta a fost pronunțată la 07 iunie 2023.

La fel, după cum rezultă din materialele dosarului (f.d.95), pârâții în prezenta cauză, Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi ai lui Filip Cerescu), fiind reprezentați de avocatul Gortolomei Viorel, au depus la 04 iulie 2023 cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe din 07 iulie 2023.

Aici Completul de judecată accentuează că, deși la cererea de apel nemotivată apelanții nu au anexat o copie a hotărârii contestate, din textul acesteia se deduce că se contestă anume hotărârea pronunțată la 07 iulie 2023, pe cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de reclamantul Roșca Vladimir față de pârâții Consiliul comunei Băcioi, Primăria comunei Băcioi, Vera Cerescu și Aurel Cerescu, terț - IP „Agenția Servicii Publice”.

Completul observă însă că la materialele dosarului mai este anexată o cerere de apel nemotivată, care la fel, a fost depusă de Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi ai lui Filip Cerescu), reprezentați de avocatul Gortolomei Viorel la 04 iulie 2023.

Potrivit cererii de apel menționate (f.d.94), aceasta a fost îndreptată împotriva unei hotărâri din 07 iunie 2023, pronunțate într-o altă cauză, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vera Cerescu și Aurel Cerescu împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi și Roșca Vladimir, terți - IP „Agenția Servicii Publice” și Roșca Andrei.

Aceasta din greșeală a fost anexată la dosar.

Curtea de Apel Chișinău, examinând admisibilitatea apelului declarat împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a declarat inadmisibile ambele cereri de apel depuse de avocatul Gortolomei Viorel, în interesele apelanților Vera Cerescu și Aurel Cerescu, împotriva hotărârii din 07 iunie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen legal motivarea cererii de apel.

La 05 aprilie 2024, avocatul Gortolomei Viorel, acționând în numele și interesele recurenților Vera Cerescu și Aurel Cerescu, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

În corespundere cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție, prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Potrivit art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și alin. (3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În conformitate cu articolul 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

La caz, Avizul de recepție DS8011043878AS și Avizul de recepție DS8011045533AS, atașate la materialele cauzei (f.d.105, 107), demonstrează incontestabil că hotărârea motivată din 07 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată recurenților la data de 15 ianuarie 2024 și, respectiv, 16 ianuarie 2024, prin intermediul poștei terestre și se încadrează în rigorile art. 96 alin. (1) din Codul administrativ.

Astfel că, la caz termenul de 30 de zile pentru depunerea motivării apelului la Curtea de Apel Chișinău a început să curgă pentru Vera Cerescu la 16 ianuarie 2024 și, respectiv, pentru Aurel Cerescu 17 ianuarie 2024 și a expirat pentru Vera Cerescu la 14 februarie 2024, iar pentru Aurel Cerescu 15 februarie 2024.

Cu toate acestea, recurenții Vera Cerescu și Aurel Cerescu, nu a respectat prevederile la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ și nu a depus la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului.

În ceea ce vizează alegația reprezentantului recurenților, instanța de recurs consideră că aceasta nu constituie temei de anulare a încheierii contestate, or cele reținute mai sus demonstrează că, deși au recepționat hotărârea integrală, motivarea apelului nu a fost prezentată de către apelanți/recurenți nici până la momentul actual.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La caz, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurenților, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece recurenții nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în

restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenizii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În practica sa constantă, Curtea a reiterat că „dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut. În această privință Curtea Europeană, în multe cauze similare, nu exclude ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs. fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei; Kemp vs. Luxemburg; Diaz Ochoa vs Spania), în care CEDO a reiterat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Din aceste considerente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Viorel Gortolomei în numele și interesele Verei Cerescu și lui Aurel Cerescu.

Se menține încheierea din 19 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Vladimir împotriva Consiliului comunei Băcioi, Primăriei comunei Băcioi, Vera Cerescu și Aurel Cerescu (succesorii în drepturi a lui Filip Cerescu), terț - Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, privind constatarea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren, constatarea nulității actului administrativ și radierea dreptului de proprietate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Stela Procopciuc

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc